

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی ، برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد
روانشناسی عمومی

گروه علوم انسانی

مصوب یکم دوهیجدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۶۶/۱/۲۰

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی

دوره کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی

مصوب یکصد و هجدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

گروه: علوم انسانی

کمیته: روانشناسی

رشته: روانشناسی عمومی

دوره: کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه ریزی در یکصد و هجدهمین جلسه مورخ ۶۶/۱/۲۰ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی که توسط کمیته تخصصی روانشناسی گروه علوم انسانی شورای عالی برنامه ریزی تهیه شده و به تائید این گروه رسیده است برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر میگرد:

ماده ۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است . .

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند . .

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین، تاسیس میشوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشند . .

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل میشوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند . .

ماده ۲- از تاریخ ۶۶/۱/۲۰ کلیه دوره های آموزشی و برنامہ های مشابه مؤسسات آموزشی در زمینه روانشناسی عمومی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ میشوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات میتوانند این دوره را دایر و برنامہ جدید را اجرا نمایند . .

ماده ۳- مشخصات کلی و برنامہ تدریسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی در سرفصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ میشود . .

رای صادره یکم و هیجدهمین جلسه شورا یعالی برنامہ تدریسی

مورخ ۶۶/۱/۲۰

در مورد برنامہ آموزشی دوره کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی

- (۱) برنامہ آموزشی دوره کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود با اکثریت آراء بتصویب رسید . .
- (۲) برنامہ آموزشی دوره کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رای صادره یکم و هیجدهمین جلسه شورا یعالی برنامہ تدریسی مورخ ۶۶/۱/۲۰ در مورد برنامہ آموزشی دوره کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی صحیح است بمورد اجرا گذاشته شود . .

مورد تأیید است : سرپرست گروه علوم انسانی دکتر محمد فرهادی
رئیس شورا یعالی برنامہ تدریسی دکتر علی شریعتمداری

رونوشت : به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرا ابلاغ میشود . .

سید محمد کاظم نائینی
دبیر شورا یعالی برنامہ تدریسی

فصل اول

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی

مقدمه :

نظریه ضرورت تدوین نظام آموزشی جدید منطبق بر اهداف دانشگاه اسلامی، شورای عالی برنامه ریزی مسئولیت تهیه و تدوین طرح نوین آموزشی علوم انسانی را به گروه علوم انسانی محول نموده و در این رهگذر، تهیه طرح جدید آموزشی روانشناسی عمومی به کمیته تخصصی روانشناسی واگذار گردید. این کمیته (مرکب از عده ای از اساتید روانشناسی عمومی دانشگاهها) بر اساس شرح وظایفی که از طرف گروه علوم انسانی تدوین گردیده از تاریخ بهمن ماه ۱۳۵۹ فعالیت خود را آغاز کرده و نتیجتاً این فعالیت به تدوین و تهیه طرحهای مراحل مختلف آموزش روانشناسی در دانشگاه از جمله طرح دوره کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی انجامید. مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی به شرح زیر به تصویب شورای عالی برنامه ریزی رسید.

۱- تعریف :

روانشناسی عمومی (دوره کارشناسی ارشدنا پیوسته) یکی از شاخه‌های علوم انسانی است که هم آن بیشتر مصروف شناخت مسائل مربوط به روانشناسی و علل رفتارهای انسان و چگونگی استفاده از روانشناسی در آموزش و پرورش و شناخت کودکان عادی و استثنائی و کاربرد روانشناسی در مسائل روانی - اجتماعی میباشد.

هدف :

هدف عام این برنامه ارائه معلومات و ایجاد مهارت‌های لازم در فرا دیست که برای به عهده گرفتن فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی - سازمانها و نهادهای جمهوری اسلامی در دانشگاهها آماده میشوند.

هدف خاص برنامه آماده سازی افرادی است که بتوانند مسئولیت‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاهها را در رشته‌ها و شاخه‌های روانشناسی بعهده گیرند.

۳- طول دوره و شکل نظام :

دوره کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی حداقل شامل ۴ ترم (۲ سال) دارای ۲۶ واحد بوده و به شکل نظام کارشناسی ارشدنا پیوسته میباشد.

تبصره :

۴- شرایط پذیرش :

کارشناسی ارشدنا پیوسته در این برنامه فارغ التحصیلان دوره‌های کارشناسی روانشناسی میتوانند پس از موفقیت در امتحان تخصصی (علاوه بر زبان) و دارا بودن شرایط مذکور در آئین نامه کلی کارشناسی ارشد مصوب شورای عالی برنامه

ریزی به یکی از سه صورت زیر به ادامه تحصیل بپردازند:

الف - داوطلبان تحصیل در دوره کارشناسی ارشدنا پیوسته روانشناسی عمومی از بین افرادی که حداقل دارای درجه کارشناسی روانشناسی باگرایش روانشناسی عمومی از دانشگاهها موسسات آموزش عالی معتبر داخلی یا خارجی که قابل قبول مراجع ذیصلاح کشور باشد، پس از گذراندن امتحان ورودی، - انتخاب خواهند شد.

ب - داوطلبانی که رشته تحصیلی دوره کارشناسی آنان غیر از رشته روانشناسی عمومی است، مشمول آئین نامه خاص دوره کارشناسی ارشد مصوب شورای عالی برنامه ریزی میشوند. توضیح اینکه این دانشجویان باید از دروس اختصاصی، ۱۷ واحد انرا الزاماً از دروس تخصصی گرایش عمومی که عبارتند از: روانشناسی عمومی (۴ واحد) - میانسی نظری آزمونهای روانی (۳ واحد) - روانشناسی کودکان استثنائی (۴ واحد) - روش تحقیق در روانشناسی (۳ واحد) - روانشناسی رشد (۳ واحد) - بگذرانند و ۱۲ واحد دیگر را از دروس روانشناسی که در قسمت دروس پایه و اصلی است انتخاب نمایند.

ج - تصمیم گیری درباره داوطلبانی که استثناء بر موارد مذکور باشد، به عهده گروه علوم انسانی شورای عالی برنامه ریزی است.

هـ- واحدهای درسی :

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی ۳۶ واحد

وشرح زیر است :

دروس الزامی	۳۰ واحد
سمینار	۲ واحد
پروژه و پایان نامه	۴ واحد
دروس آزاد (اختیاری)	ندارد

و- سمینارها :

ارائه سمینار در دروس نظریه‌ها و پژوهشهای جدید در روانشناسی عمومی

مدت ۲ ساعت و با منظورکردن ۲ واحد.

۷- پروژه و پایان نامه :

انتخاب پروژه تحقیقاتی در دوره کارشناسی روانشناسی^{ازشد} روانشناسی عمومی با نظر استاد راهنما و توافق کمیته کارشناسی، گروه روانشناسی عمومی با توجه به نکات زیر صورت میگیرد:

الف- موضوع یا طرح مورد نظر میبایست حتی الامکان در جهت شناخت یا رفع مشکلات حیاتی جامعه باشد.

ب- روش یا راه حل مورد نظر عملی و ابتکاری باشد

ج- امکانات اجرای طرح مورد نظر در زمانی معقول و در محل اجرا موجود باشد.

د- پس از انتخاب استاد راهنما توسط دانشجو، یک کمیته دوفنری شامل استاد راهنما و دانشجو و یک عضو دیگر به پیشنهاد استاد تحقیق و تصویب کمیته تحقیق کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی تا پایان دوره مشاورت دائم دانشجو را به عهده میگیرد.

ه - دانشجویان موظف خواهند بود که در طول کار تحقیق خود در پایان هر نیمسال تحصیلی یک گزارش پیشرفت کار، برای کمیته دوفتری استادان مشاور خود تهیه نمایند و یک نسخه از آنرا به کمیته کارشناسی ارشد گروه روانشناسی عمومی ارسال دارند.

و - دانشجویان موظف خواهند بود که یک سمینار یک ساعته در زمینه کار تحقیقاتی خویش جهت ارزیابی میزان پیشرفت کار و گرفتن رهنمودهای لازم در حضور استاد راهنما و عضو دیگر در زمان مناسب ارائه نمایند.

ز - نتایج تحقیقاتی بصورت پایان نامه تدوین گردیده و پس از مطالعه توسط اساتید مشاور، دانشجویان در حضور کمیته دفاع از پایان نامه، از آن دفاع مینمایند. سپس این کمیته نظر خود را بصورت قبول و یا رد اعلان مینمایند (پایان نامه دارای نمره نمیشود).

کمیته دفاع از پایان نامه مرکب است از استاد راهنما، یک استاد مشاور و یک نفر استادمده (حتی المقدور خارج از گروه روانشناسی عمومی دانشگاه مربوطه) یا هرکس دیگری به انتخاب کمیته تحقیق کارشناسی ارشد گروه روانشناسی عمومی.

تبصره :

استادمده در کمیته دفاع از پایان نامه باید در زمینه موضوع پروژه تحقیقاتی ما حین نظر باشد.

۸- نقش و توانایی :

- ۸-۱- ارائه خدمات روانشناسی در مراکز و موسسات مربوطه
- ۸-۲- فعالیتهای پژوهشی در زمینه های مختلف روانشناسی عمومی
- ۸-۳- قبول مسئولیتهای خدماتی و پژوهشی در موسسات دولتی
- ۸-۴- آموزش در مسائلی که مربوط به ارائه خدمات پژوهشی و روانشناسی میشود.
- ۸-۵- آمادگی برای تحصیلات بالاتر در جهت تامین کار علمی دانشگاهها و سایر مراکز پژوهشی .

۹- ضرورت و اهمیت :

در حال حاضر به علت کمبود بسیار شدید متخصص در سطوح مختلف در روانشناسی عمومی و پژوهشی و آموزش برای مراکز تشخیصی و درمانی در موسسات آموزشی و پژوهشی و مراکز توانبخشی و پیشگیری، ضرورت فوری و عاجل ایجاد چنین برنامه ای احساس میشود .

این کمبودهای حیاتی ، جمهوری اسلامی ایران را موظف می دارد که مسأله تربیت متخصص در این زمینه و در این سطح و بالاتر آن را به نحو بسیار جدی مورد عنایت و توجه قرار دهد .

الف - دروس اصلی

دوره کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی

تعداد واحد	نام درس	تعداد کل واحد	نوع درس
۳۰	شامل کلیه دروس موجود در برنامه می باشد .	۳۰	دروس تخصصی الزامی
۲	سمینار در زمینه نظریه ها و پژوهشهای جدید روانشناسی عمومی	۲	سمینار
۴		* ۴	* پایان نامه

* پایان نامه : پس از اتمام نیمی اول دوم (با گذراندن حداقل ۲۴ واحد از دروس اختصاصی الزامی) آغاز خواهد شد .

برنامه دوره کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی

ردیف	نام درس	واحد نظری	واحد عملی	جمع واحد
۱	روانشناسی عمومی پیشرفته	۳	-	۳
۲	روشهای آماری پیشرفته	۲	۱	۳
۳	روشهای تحقیق در روانشناسی	۲	۱	۳
۴	نظریه‌های شخصیت	۲	-	۲
۵	انگیزش و هیجان	۲	-	۲
۶	روانشناسی احساس و ادراک	۲	-	۲
۷	روانشناسی یادگیری و تفکر	۲	-	۲
۸	روانشناسی تجربی	-	۲	۲
۹	پسیکوفیزیولوژی و نوروپسیکولوژی	۲	-	۲
۱۰	روانشناسی اجتماعی پیشرفته	۲	-	۲
۱۱	مباحث جدید در آسیب‌شناسی روانی	۲	-	۲
۱۲	روانشناسی رشد پیشرفته	۲	-	۲
۱۳	روانشناسی کودکان استثنائی	۲	۱	۳
۱۴	سمینار در نظریه‌ها و یافته‌های روانشناسی	۲	-	۲
۱۵	پایان نامه	-	۴	۴
		۲۷	۹	۳۶

برای دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس علاوه بر دروس جدول بالا گذراندن دروس زیر نیز الزامی است .

۱- روان سنجی پیشرفته ۳ واحد

۲- آسیب‌شناسی روانی کودک ۲ واحد

۳- روانشناسی بالینی ۳ واحد

۴- علم نفس از دیدگاه دانشمندان اسلامی ۲ واحد

نام درس: روانشناسی عمومی پیشرفته

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

فهرست ریز مطالب:

مقدمه:

تعریف روانشناسی، توصیف و تبیین رفتار، روشهای روانشناسی، مشاهده طبیعی روش آزمایشی، روش بالینی، نظریه‌ها در روانشناسی، فلسفه، فیزیولوژی و فیزیک، اساس عصبی رفتار آدمی:

ساخت و عمل دستگاه عصبی، مغز، روشهای مطالعه مغز، کورتکس مغز، ساختارهای تحتانی میانی مغز، بعضی از سیستم‌های کنشی، سیستم لیمبیک، سیستم رتیکولار، انگیزش و هیجان:

تعریف انگیزه‌ها، غریزه، طبقه‌بندی انگیزه‌ها، انگیزه‌های فیزیولوژیک، انگیزه‌های روانی و انگیزه‌های اجتماعی، حالات هیجانی، کنشهای فیزیولوژیکی در هیجان، نشانه‌های فیزیولوژیکی هیجان، کنترل دستگاه عصبی، اختلالات روان-تنی، نشانه‌های رفتاری هیجان، یادگیری و کنشهای هیجانی، رشد و تکامل هیجانات و نظریه‌های مربوط به هیجان، ادراک حسی:

حواس: بینایی، شنوایی، چشایی، لامسه، بویایی، پویایی، پسیکوفیزیک: اندازه‌گیریهای سنتی آستانه، سازمان بندی ادراک حسی، مباحث ادراک حسی: ادراک حسی عمق، ادراک حرکت، خطای ادراک حسی، اشارات بعدی ادراک حسی، ادراک حسی و انگیزش، یادگیری و اساس آن:

شرطی شدن کلاسیک: ارتباطات زمانی، خاموشی و بهبودی، تنوع محرکات، انگیزش و شرطی شدن، شرطی شدن در مرتبه بالاتر، یادگیری وسیله‌ای و شرطی شدن عاملی: یادداشت و اصل تقویت تقویت‌کننده‌ها، خاموشی، تعمیم محرکات، یادداشت‌های یادگرفته‌شده، یادگیری انتخابی: آزمایش و خطا، یادگیری چندجنبه‌ای تشخیصی (شفکیکی).

نام درس: روانشناسی عمومی و پیشرفته

یادگیری و نگهداری در انسان :

یادگیری مهارت‌های حرکتی ، یادگیری کلامی ، نگهداری : اندازه‌گیری نگهداری، تئوری‌های مربوط به نگهداری . حافظه کوتاه مدت و بلندمدت : مفاهیم و تفکر ، یادگیری مفهوم ، زبان و تفکر ، حل مسئله ، فکرمبتکرانه .

روانشناسی اجتماعی:

عوامل درون فردی : نگرشها ، تغییرنگرش ، ارتباطات و تبلیغات ، اجتماع و فرهنگ ، ساخت . پویایی گروه : هدف و ماهیت گروهها ، رفتار فرد در گروه ، رفتار گروه .

رشد:

بعضی از اصول ژنتیک ، رشد جسمی : الگوهای رشد ، رشد جسمی و آمادگی ، رشد جسمی و تجربه ، بعضی از مباحث مربوط به رشد : رشد ادراک حسی ، رشد زبان ، توسعه مفهوم و شناخت ، رشد هوش ، رشد رفتار اجتماعی .

تفاوت‌های فردی و آزمون‌های روانشناختی :

آزمون توانا نشیها : آزمون‌های استعداد و پیشرفت ، اندازه‌گیری هوش .

شخصیت :

چگونگی شکل‌گیری شخصیت ، اندازه‌گیری (سنجش) شخصیت ، نظریه‌های اساسی شخصیت : تیپ‌شناسی ، صفات ، روان‌کاوی ، تئوری‌های مربوط به "خود" در شخصیت تئوری‌های یادگیری در شخصیت .

سازگاری :

محرومیت : منابع محرومیت ، پاسخ‌های مربوط به محرومیت ، تعارض، مکانیزم‌های دفاعی، روش‌های دیگر سازگاری، انزوا طلبی، ترس و اضطراب . . . .

اختلالات رفتاری :

تعریف آسیب‌شناسی روانی : طبقه‌بندی اختلالات روانی ، روان‌نژندها ، روان‌پریشی‌ها ضایعات مغزی . . . روان‌درمانی : روش‌های مشاوره ، روش‌های روان‌درمانی ، نگهداری و حفظ سلامت روان .

نام درس: روانشناسی عمومی پیشرفته

روانشناسی عملی :

تکنولوژی آموزشی ، روشهای خودآموزی ، مهندسی انسانی ، طرح محیط کار ، روانشناسی استخدام ، روانشناسی مصرف کننده : روشهای جلب توجه کردن ، تشویق ، تاثیر و تبلیغ .

منابع اصلی :

1. General Psychology, David. C. Edward.
The Macmillan Company.
2. Fundamental of Psychology " an introduction " , Academic Press.
3. Introduction to comtemporary psychology Edmund Fantiono and George S. Reynolds W.H. Freeman, and company.
4. Fundamentals of psycholgoy C. J. Adcock, penguin, Books.
5. Introduction to psychology Rita Atkinson, Richard Atkinson and Ernest Hilgard.
Harcourt Brace Jovanovich publishers.

۶- کتابهایی که حداقل مطالب بالا را دربردارد و دارای زمینه‌ای پژوهشی در مورد مطالب ذکر شده است .

نام درس : آمار پیشرفته

تعداد واحد : ۲+۱

نوع واحد : عملی - نظری

آمار در روانشناسی ، روشهای مختلف آماری را برای پژوهشهای تجربی مورد مطالعه قرار می دهد .

مقایسه میانگینهای نمونه های بزرگ ، آزمون در رابطه با میانگین ها ، نسبتها ، وسایر شاخصهای آماری و مطالب وابسته ، انواع تحلیل های واریانس ، روشهای مجذور خی دو با تاکید بر فهم زیربنای نظری آنها عمیقا " بررسی و مطالعه میشود ، آشنایی با تجزیه و تحلیل رگرسیون چندمتغیری .

منابع اصلی :

1. Educational statistics : Ferguson
2. Fundamental statistics Guilford.
3. Experimental Design in statistics Winer.

منابع فرعی :

۴ - روشهای آماری در علوم تربیتی دکتر اسفندیاری و دکتر عابدی

نام درس : روشهای تحقیق

تعداد واحد: ۱+۲

نوع واحد: نظری + عملی

هدف از این درس آشنا ساختن دانشجو به موارد زیر است :

- روش تحقیق علمی و کاربرد آن در تعلیم و تربیت و روانشناسی .
- انواع تحقیق (پژوهش تاریخی ، توصیفی ، تجربی ، علمی، مقایسه‌ای، ..)
- با تاکید ویژه‌ای بر طرح های تحقیق تجربی .
- نحوه استفاده از طرحهای مختلف یا آزمایشی
- تهیه و تدوین گزارش تحقیق و چگونگی تنظیم پایان نامه تحقیق

منابع :

1. Research method in Education : Fox.
2. Fundamental Research in behavioral Science : Kerlinger.
3. Educational Research : Boree and Call.

نام درس : نظریه های شخصیت

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف : مطالعه تفصیلی نظریه های قدیم و جدید درباره شخصیت انسان و نیز بررسی تحقیقاتی که در ارتباط با هر یک از نظریه ها و مکاتب شخصیت شده است و می شود. علاوه بر این نظریه ها و پژوهشهایی که درباره ساختار شخصیت و عناصر تشکیل دهنده آن و نیز نحوه عملکرد این ساختارها انجام شده است مورد توجه قرار می گیرد.

قسمت اول :

تکامل تاریخی نظریه ها و مفاهیم شخصیت بخصوص نظریه های بیگانه از تمدنهای قدیمی مانند چین و مصر و ایران و یونان و روم و هند بر خاسته .

قسمت دوم :

فرضیه های علمی موجود برای توصیف و توجیه طبیعت بشر .

قسمت سوم :

مکتبهای معاصر شخصیت و پژوهشهای مربوط به آنها .

مکتب روان پویایی	مکتب روان شناسی هستی گرایی
مکتب فروید گرایی	" روان شناسی سرشتی
" روان شناسی اجتماعی	" روان شناسی شناختی
" روان شناسی گشتالت	" روان شناسی صفات
" روان شناسی انسان گرایی	

منابع اصلی:

1. Theories of Personality, Hall and Lindzy, 1985.
2. Personality theories, Berna Engler , 1985.
3. Personality and the behavior Disorder, Norman S. Endler, 1985.

منابع فرعی :

روان شناسی شخصیت - دکتر سعید شاملو

روان شناسی شخصیت - دکتر علی اکبر سیاسی ۱۶

نام درس : انگیزش و هیجان

تعداد دو واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف : آشنایی با مفاهیم انگیزش و هیجان و اساس عصبی آنها و شناخت

غرایز و انگیزه‌ها و عوامل موثر بر تظاهرات رفتاری هیجانی .

فهرست ریز مطالب :

- تعریف و خواص اساسی انگیزش و هیجان

- نقش دستگاه عصبی در انگیزش

- تاثیر انگیزش در رفتار

- نظریه‌های مختلف درباره انگیزش

- انگیزه‌های اصلی (اولیه) : گرسنگی ، تشنگی ، جنس و ...

- انگیزه‌های اکتسابی (ثانویه) : کسب موفقیت ، اکتسابی و جمع آوری ،

تقلید اضطراب ، تشویق ، تنبیه و همکاری و رقابت و ...

- عوامل محرک هیجان

- نقش غدد داخلی

- دستگاه عصبی خودمختار و مرکزی

- واکنشهای روان تنی

منابع اصلی:

1. Young P., L. Motivation and Emotion New York, Wiley.

2. Brown J.S. the motivation of behavior.

منابع فرعی :

۱- انگیزش هیجان (حوزه دانشگاه)

۲- هیجان ترجمه محمود رمضان زاده

۳- انگیزش و هیجان (جزوه شکوه السادات بنی جفالی)

۴- انگیزش ترجمه ملک عبدامی

نام درس : احساس و ادراک

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف : تحقیق نظری و عملی در نظریات و دست آوردهای آزمایشگاه ادراک
و بررسی قوانین و پدیده‌های ادراکی بطور آزمایشی .

فهرست مطالب :

- احساس و ادراک از دیدگاه فلسفی و علمی
- انسان و عوامل محیطی بعنوان سرچشمه تحریک
- پسیکوفیزیک کلاسیک و نظریات پس از آن
- روشهای اندازه‌گیری احساس و قوانین پسیکوفیزیک
- مکانیسم ادراک
- اعضای گیرنده پیامهای حسی
- ادراک بینایی، شنوایی، حس تعادل، حواس جسمی، احشائیه،
حس شیمیایی .
- ساختمان و سازمان ادراکی
- قوانین گشتالت و آزمایشات مربوط به آن
- پدیده‌های ادراکی
- عوامل موثر در ادراک (زمینه‌های فردی و اجتماعی)
- ادراک اجتماعی و پیروان مکتب ایمز
- خطاهای ادراکی
- اختلالات ادراکی

منابع اصلی :

1. The senses Considered as perceptual system, J., GIBSON, 1966.
2. An introduction to perception. I. ROCK, 1976, Macmillan publishing
New York.

نام درس : یادگیری و تفکر

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف : مطالعه و تحقیق در یکی از پیچیده ترین مسائل روانشناسی
یادگیری و تفکر از طریق بررسی بحثهای نظری و انتقادی و آزمایشهای کوه
در رابطه با یادگیری و تفکر موجود است .

فهرست ریز مطالب :

- تعریف و موضوع مطالعه روانشناسی یادگیری

- اهمیت یادگیری

- ماهیت یادگیری

- ارتباط رشد با یادگیری

- نظریه های مختلف یادگیری

- تحقیقات و مطالعات جدید در زمینه یادگیری

- تئوریهای موجود درباره شناخت مفهوم ، جداسازی تجربیات ،

چگونگی مطالعه تفکر پویایی تفکر و حل مسئله ، استدلال ، خلاقیت ارزشیابی

خلاقیت ، تحلیل فرآیند خلاقیت ، کوششهایی که در جهت توسعه و گسترش

خلاقیت بکار برده می شود .

منابع اصلی :

1. Theories of Learning (5th ed., 1981) Bower and Hilgard.
2. Learning A. survey of psychological interpretations (1985) Winfred F. Hill
3. The Principles of Learning and Behavior (1986) Domjan.

منابع فرعی :

- ۱- تفکر منطقی تالیف دکتر علی شریعتمداری
- ۲- روانشناسی یادگیری و تدریس تالیف دکتر علی اکبر سیف
- ۳- اندیشه و زبان ترجمه دکتر قاسم زاده

نام درس : روانشناسی تجربی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : عملی

هدف درس : آشنایی دانشجویان با اصول و روش تجربی در روانشناسی، طرحهای پژوهش آزمایشی برای مطالعه رفتار (حیوانی و انسانی)، آشنایی با برخی وسایل پیشرفته آزمایشگاهی، تستها و ابزار سنجش برخی مهارتها، چگونگی بررسی و تحلیل آماری نتایج آزمایش شیوه نگارش یک گزارش تحقیق آزمایشی .

فهرست مطالب :

- موضوع روانشناسی آزمایشی

- تاریخچه و سابقه تحقیقات آزمایشی

- آزمونشعنوان روش علمی برای مطالعه رفتار

- طرحهای آزمایشی (یک متغیره و چندمتغیره)

- روش کنترل و خنثی سازی متغیرهای نامربوط

- وسایل آزمایشگاه روانشناسی

- زمینه های آزمونش در :

۱- پسیکوفیزیک (احساس و ادراک)

۲- یادگیری و حافظه

۳- انگیزش و هیجان

۴- شخصیت

۵- مهارتهای دستی

۶- روانشناسی اجتماعی

نام درس : روانشناسی تجربی

- چگونگی بررسی آماری و تحلیل نتایج

- شیوه نگارش گزارش تحقیق آزمایشی

منابع فارسی :

۱- راهنمایی عملی روانشناسی تجربی تالیف پل فرس ترجمه حمزه

گنجی چاپ وانتشارات آستان قدس رضوی ۱۳۶۴.

۲- روانشناسی آزمایشی (تجربی) تالیف مفردای انتشارات پیوند،

۱۳۶۵.

۳- روانشناسی یادگیری تالیف جیمزدیزواستوارت هالسی ترجمه

محمدنقی برآهنی، نشر رضا ۱۳۶۳.

منابع خارجی :

1. WOODWORTH , R.S. and H. Schlosberg Experimental, Psychology.

(Rev. Ed) New York, Holt, 1954.

2. Jnl. of Experimental Psychology, No.16-87, A.P.A New York.

نام درس : پسیکوفیزیولوژی و نوروپسیکولوژی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف : آشنایی با اساس فیزیولوژیک پدیده‌های روانی و رفتاری -
مطالعه و تحقیق در نا بهنجاریهای رفتاری در ارتباط با فیزیولوژی اعصاب و
غدد .

فهرست مطالب :

مقدمه : تعاریف موضوع و روشهای پسیکوفیزیولوژی و نوروپسیکولوژی

کلیات شامل مباحث زیر :

- پسیکوفیزیولوژی احساس و ادراک طبیعی و نا هنجار
- انگیزش و هیجان رفتار در رابطه با سیستم عصبی و غدد
- یادگیری و فراموشی
- رفتارهای کلامی و اختلالات آن
- پسیکوفیزیولوژی خواب و بیداری و رویا
- بیوشیمی نا بهنجاریهای روانی
- بیوشیمی رفتار در ارتباط با متابولیسم مغز
- پسیکوفارماکولوژی

منابع فارسی :

فیزیولوژی روانی، تالیف نادره مهتدی
زیست شیمی و رفتار تالیف محمود بهزاد

نام درس : پسیکوفیزیولوژی ونوروپسیکولوژی

منابع خارجی

=====

1. BROWN, T.S. Patricia M. WALACE. Physiological Psychology New York, Academic Press, 1980.
2. ROSENZWEIG, M.R. Physiological Psychology lexington, D.H. Heath and Co. 1982.
3. M.A.JEVES and G. BAUMGARTNER , Methodes in Neuropsychology,1986. Pergamon Press New York.
4. B. E. KOTLIAR, Neural mechanism of conditioning perganom press 1984, New York Oxford.

نام درس: روانشناسی اجتماعی پیشرفته

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف: آشنایی با آخرین نظریات و روشهای تحقیق در روانشناسی اجتماعی
تحقیق بررسی درک و فهم رفتار اجتماعی، آشنایی با تحقیقات روانشناسی
اجتماعی تجربی تحقیق و کاربرد روانشناسی اجتماعی در جامعه امروز.
فهرست مطالب:

- بررسی اجمالی موضوع و پدیده‌های مهم روانی - اجتماعی
- نظریه‌های جدید روانشناسی اجتماعی
- موضوع، قلمرو و اهمیت روانشناسی اجتماعی کاربردی
- روشهای تحقیق میدانی و تجربی در روانشناسی اجتماعی تجربی
- مسائل عمده در روانشناسی اجتماعی

۱- تعامل اجتماعی

۲- انگیزشهای اجتماعی

۳- تاثیر نفوذ اجتماعی

۴- جاذبه و دافعه در رفتار اجتماعی

۵- نگرشها یا با زخوردها و تغییر آن

۶- جنبه‌های اجتماعی شخصیت

۷- ادراک اجتماعی

۸- ارتباط و رسانه‌های گروهی و تاثیر روانی - اجتماعی آنها

۹- پدیده‌های گروهی

- زمینه‌های کاربرد روانشناسی اجتماعی

منابع فارسی:

روانشناسی اجتماعی تالیف ژان استوتزل ترجمه علی محمد کلردان چاپ

دانشگاه تهران ۱۳۶۳.

روانشناسی اجتماعی تالیف الیوت ارونسون، ترجمه حسین شکرک

چاپ دانشگاه شهید چمران اهواز.

منابع خارجی :

---

1. Social Psychology, Robert A BARON and DonnBYRNE, Hertfordshire, Prantice-Hall, 1984.
2. Advances in Experimental social psychology New York Academic press Vol.1-17, 1984. Edition : Leonard Berkowitz.

نام درس : مبانی جدید در آسیب‌شناسی روانی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف:

بررسی و مطالعه وسیع در نظریه‌ها، مفاهیم، اصول و قوانین و کاربرد روشها و کشفیات علمی و عملی دانشهای روان‌شناسی و روان‌پزشکی ورشته‌های وابسته به آنها در شناخت نا بهنجاریهای روان و رفتار انسان.

سبب‌شناسی نا بهنجاریهای روانی:

بررسی عوامل مختلف جسمانی، روانی، اجتماعی و فرهنگی همراه با پژوهشهای مربوط به آنها.

نشانه‌شناسی و طبقه‌بندی بیماریهای روانی:

مطالعه تطبیقی روشهای متفاوت و متعددی که برای طبقه‌بندی وجود دارد. اختلالات نوروتیک:

علائم، سبب‌شناسی و طبقه‌بندیها همراه با نظریه‌ها و پژوهشهای جدید در این زمینه.

اختلالات روان - تنی:

نظریه‌های مکتبهای مختلف روان‌شناسی و روان‌پزشکی و تحقیقات اخیر در این ارتباط:

"	"	"	"	اختلالات عاطفی:
"	"	"	"	بیماری اسکیزوفرنیا:
"	"	"	"	اختلالات پارانوئید:
"	"	"	"	اختلالات شخصیت:
"	"	"	"	اختلالات جنسی:
"	"	"	"	اختلالات مغز:
"	"	"	"	اعتیاد:
"	"	"	"	عقب‌ماندگی ذهنی:

نام درس: مباحث جدید در آسیب شناسی روانی

منابع اصلی :

1. Personality and the behavior disorder, 2nd ed. Norman S. Endler, J.MC. V. Hunt, 1984.
2. Psychopathology : Sahakian, William.
3. DSM III
4. Understanding Abnormal Behavior, David Sue ,1985.
5. Abnormal Psychology : Sarason.
6. Adult Psychopathology and diagnosis, samuel M. Turner and Michel Hersen, 1984.

منبع فرعی:

۱- آسیب شناسی روانی - دکتر سعید شاملو

نام درس : رشد پیشرفته

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف : بررسی پژوهشهای جدید در مورد رشد از جنبه های مختلف و نیز
انجام پژوهشهای مربوط در ایران .

فهرست ریز مطالب :

- تعریف نوجوانی
- مسائل عاطفی در دوران نوجوانی
- مسئله خودداری افراطی در دوران نوجوانی
- عقلانی کردن غرایز
- خلاقیت در دوران نوجوانی
- مسئله اختلالات رفتاری دوران نوجوانی

منابع اصلی :

منابع فرعی :

1. Development psychology to day , 1985.

۲- روانشناسی رشد تألیف دکتر حسن احدی

نام درس: کودکان استثنایی

تعداد واحد: ۱+۴

نوع واحد: نظری + عملی

فهرست ریز مطالب :

- تعریف کودکان استثنایی

- طبقه بندی

- علل و طرق تشخیص و نیز روشهای بهسازی و تربیت آنان مورد تجزیه و

تحلیل قرار می گیرد و عملاً با این نوع کودکان وضع و حال آنها آشنایی حاصل می گردد.

- آشنایی با چگونگی تست کردن کودکان عقب مانده ذهنی

بیاگیری روشهای مختلف آموزش به کودکان استثنایی

منابع اصلی :

1. M. Robinson, the Mentally Retarded Child B. Robinson.

2. Exceptional children (Journal).

منابع فرعی :

۱- آموزش و مشاهده کودکان استثنایی : دکتر فتح الدین و دکتر نوایی نژاد

۲- عقب ماندگی ذهنی : دکتر سلیمی اشکوری

۳- تحصیل و رفتار کودک : دکترهای سلیمی اشکوری

۴- روانشناسی عقب ماندگی ذهنی : دکتر غلامعلی افروز

۵- روانشناسی کودکان و نوجوانان استثنائی بهروز میلانی فر

۶- کودکان عقب مانده ذهنی ابراهیم هاشمی

۷- آموزش و پرورش کودکان عقب مانده ذهنی ساموئل کرک - ارویل جانسون .

ترجمه مجید مهدی زاده .

نام درس : سمینا ردرنظریه‌ها و یافته‌های روانشناسی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف : بحث و تبادل نظر در زمینه پژوهش‌های جدید نظریه‌ها و یافته‌های روانشناسی عمومی .

فهرست ریز مطالب :

تتبع و مطالعه نظریه‌ها و دیدگاه‌ها و کشفیات و تحقیقات جدیدی که در زمینه روانشناسی عمومی و نظریه‌ها و یافته‌های روانشناسی در کتب و مجلات و موسسات تحقیقاتی جهان ارائه میشود و نیز تهیه مقالات و نوشته‌های علمی جهت ارائه در سمینا ر و بحث و فحص و تجزیه و تحلیل و نتایج آنها .

نام درس : روانسنجی پیشرفته

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

هدف : آشنائی با روانسنجی

فهرست ریز مطالب :

- مقدمه تاریخچه

- اندازه گیری و اهمیت آن در علوم

- انواع روشهای اندازه گیری و سؤال

- مراحل مقدماتی تهیه یک آزمون

- خصوصیات آماري سئوالات انفرادی و نمره کل آزمون

- تاثير عامل حدس در نمرات آزمونها

- واحدهای اندازه گیری ثبات و خطای معیار اندازه گیری

- آشنائی با آزمونهای هوش ، آزمونهای شخصیت ، آزمونهای توانائیها

و گرایش ها و آزمونهای نارسائیهای عاطفی و ذهنی و معرفی و نحوه اجرای آنها .

- تجانس آزمون

- حساسیت آزمون

- اعتبار آزمون

- نقد و ارزشیابی و محدودیت آزمونهای روانی

- سئوالات تستی : تهیه ، اعتبار ، ثبات

- سئوالات کوتاه جواب : تهیه ، اعتبار ، ثبات

- سئوالات انشائی : تهیه ، اعتبار ، ثبات

- ختواریهای اندازه گیری

منابع اصلی :

1. Psychometric theory.

2. Junc. NANNALLY, 1979.

3. Essentials of Psychological Testing CROXI. BACH, 1972.

روان آزمائی تالیف اناستازی : ترجمه محمدنقی براهنی

مبانی نظری و عملی آزمونهای روانی ترجمه محمدنقی براهنی

نام درس : آسیب شناسی روانی کودک

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

۱- بررسی تاریخی آسیب شناسی روانی کودک

۲- مسئله تشخیص و طبقه بندی در آسیب شناسی روانی کودک

۳- طبقه بندیهای مختلف بیماریهای روانی کودک

۴- اختلالات نوروتیکی کودکی :

تعریف، نشانه شناسی، سبب شناسی، درمان

الف - پیش فعالی

ب- افسردگی

ج- اضطراب

د - وسواس فکری و عملی

ه- سایر اختلالات کودکی :

تعریف، نشانه شناسی، سبب شناسی، درمان

الف - بی اشتهائی روانی

ب - پراشتهائی روانی

ج - شب ادرازی

د - لکنت زبان

ه - چاقی افراطی

و- رفتار پر خاشکرانه

ع- اختلالات تنفوذ کننده مربوط به رشد (بسیکوزهای کودکی)

تعریف : نشانه شناسی، سبب شناسی، درمان

الف - اسکیزوفرنی کودکی

ب - اوتیسم

ج - تفاوت های اوتیسم و اسکیزوفرنی کودکی

د - تفاوت ها و تشابهات، اوتیسم، اسکیزوفرنی کودکی، آهازی،

عقب ماندگی ذهنی و....

۷- نظریه های مختلف دربارهٔ بسیکوزهای کودکی

نام درس : ادامه آسیب‌شناسی روانی کودک

۸- تاثیرخط مشی عمومی در آسیب‌شناسی روانی کودک

الف - مسئله آسیب‌پذیری

ب - مسئله بهداشت روانی

ج - تاثیر رسانه‌های گروهی

۹- نگرش‌های مربوط به کودک ونحوه تربیت آنان در گذشته وحال

۱۰- رشدنارسا وتاثير آن در رفتارهای نابهنجار

۱۱- روان‌درمانگری کودک

منابع فرعی :

۱- روان‌شناسی مرضی کودک - تالیف دکتر حسین آزاد

منابع اصلی :

1. Ross, A., and peitham, W.E. child psychopathology New York : Tohwiley 1982.
2. Tomas H. Ollendick and Michel Hersen (Editor), Handbook of child Psychopathology New York : Plenum Press, 1983.

صورتجلسه کمیته برنامه ریزی روانشناسی

جلسه کمیته برنامه ریزی روز دوشنبه ۱۶/۳/۷۰ با حضور آقایان دکتر شاملو دکتر آزاد، دکترهاشمیان و دکترایروانی به ریاست آقای دکتر احدی تشکیل گردید.
۱- عطف به بخشنامه مورخ ۶۹/۳/۱۳ به شماره ۱۲/۶۱۶ شورای عالی برنامه ریزی در مورد واگذاری، پاره‌ای از اختیارات برنامه‌های آموزشی گروه‌ها به دانشگاهها گروه‌های آموزشی بر حسب نیاز و امکانات آموزشی می‌تواند به جای دروس - مشروطه زیر دروس، دیگری در کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی جایگزین نماید

۱-۱- انگیزش و هیجان	۲ واحد
۱-۲- روانشناسی احساسی و ادراک	۲ واحد
۱-۳- روانشناسی اجته‌اعی پیشرفته	۲ واحد
۱-۴- یادگیری و ^{تعمیر} تمرین	۲ واحد
۱-۵- روانشناسی تجربی	۲ واحد
۱-۶- روانشناسی کودکان استثنائی	۲ واحد
۱-۷- مباحث جدید در آسیب شناسی روانی	۲ واحد
۱-۸- روشهای آماری پیشرفته	۳ واحد

۲- عطف به بخشنامه فوق، رگوه‌های آموزشی می‌توانند به جای دروس نامبرده در زیر در شاخه و گرایشهای روانشناسی دوره کارشناسی، بالینی دروس دیگری را انتخاب کنند.

الف - در دروس اصلی و پایه گرایش بالینی دروس :

۱- میانجی جامعه شناسی	۳ واحد
۲- روان سنجی	۳ واحد

نام درس : روانشناسی بالینی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف : آشنایی با روشهای مختلف تشخیص و درمان در روانشناسی،
بخصوص استفاده از تستهای روانی و مباحثه در تشخیص خصوصیات روانی و
عاطفی و استفاده از روشهای روان درمانی در درمان بیماران روانی

فهرست ریز مطالب :

- تعریف و تاریخچه روانشناسی بالینی

- نظریات انسان اولیه ، یونان قدیم ، قرون وسطی ، عهد رنسانس،

مسمریزم ، هیپنوتیزم ، روانشناسی بالینی در قرون هفده و هیجده،

روانشناسی بالینی در قرن نوزدهم آغاز روانشناسی بالینی جدید، فعالیتهای

کالتن وکاتل ، آلفرد بیینه تست هوش بیینه ، تستهای شخصیت ، تستهای

عینی و تستهای فرافکن ، تستهای گروهی .

- ایجاد کلینیک های روانشناسی ، مشخصات روانشناسی بالینی،

روشهای علمی مشاهده علمی اندازه گیری کمی در روانشناسی، تئوریهای

علمی، مسائل مربوط به آزمایش علمی ، اصل کنترل ، نمونه گیری ، علت و

معلول ، قوانین و نظریات علمی در روانشناسی بالینی ، روشهای

روانشناسی بالینی .

- تاریخچه فردی ، مباحثه کلینیکی ، تستهای دیاگنوستیک ، روش

اتوبیوگرافی مباحثه محاسن و مضایب مباحثه ، روان درمانی (پسیکو تراپی)

رفتار درمانی، روشهای تفسیر مشکلات روانشناس در روان درمانی

منابع اصلی :

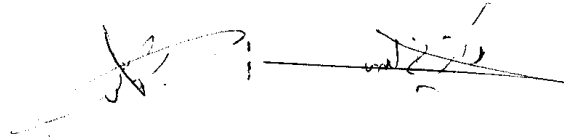
1. Handbook of Clinical psychology, M: Hersen 1983.
2. Research methods in clinical psychology, A.S. Bellack, 1984.
3. Handbook of clinical Interventions and research, kenneth. A. Holroyd, 1985.

منبع فرعی : اجزل روانشناسی بالینی - دکتر سعید شاملو

- ۳- مشاوره و راهنمایی ۳ واحد
۴- تاریخچه و مکاتب روان شناسی ۳ واحد
۵- روان شناسی تربیتی ۳ واحد
۶- روان شناسی فیزیولوژیک ۳ واحد

ب - دربرنامه شاخه روان شناسی عمده و می و کودکان استثنائی دروس:

- ۱- میانی جامعه شناسی ۳ واحد
۲- روان شناسی تربیتی ۳ واحد
۳- روان سنجی ۳ واحد
۴- تاریخچه و مکاتب روان شناسی ۲ واحد
۵- روان شناسی کودکان ناسازگار ۲ واحد
۶- روان شناسی جنائی ۳ واحد

تاریخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۳

شماره ۲۳/۳۴۴۹

پیوست

بیمبانی

جمهوری اسلامی ایران
دانشگاه فرهنگ و آموزش عالی

حداقل و حداکثر واحدهای درسی درمقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۳/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری روی برنامههای آموزشی، حذف، دوس ناموفق و واحدهای غیرضرور و ادغام شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی درمقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردند.

۱- دورههای کارشناسی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد
۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۲۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد

۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۲۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختیاص به پایان نامه دارد)

۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶- دورههای دکتری Ph. D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۲۰ واحد می تواند اختیاص به رساله داشته باشد)

تو اینصورت :

الف : گروههای برنامه ریزی موافق اند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضرور، سقف واحدها را درمقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب : این تقابیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۳-۷۴ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج : دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۳ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، دراینصورت تطبیق واحدها و نروس با برنامههای جدید حسب مورد برعهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحمیلات تکالیف موهسه ذیربط است.

رای صادره جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی درخصوص تقلیل واحدهای درسی درمقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به هرجه اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد رضا شامی کلیپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت : معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمنداست به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سیده حکیمه ناظم نائینی

مدیر شورای عالی برنامه ریزی

۲۱۹

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۵

شماره ۱۱۲/۲۶۴۲

بشمار

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویان شاغل به تحصیل می‌توانند بر اساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی مؤسسه ذی ربط و با رعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
  - ۲-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
  - ۲-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدها در دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
  - ۲-۳: آن دسته از دانشجویانی که در مشمول بند ۲-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
    - الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجوی، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.
    - ب: در سبانی که در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سبها را قبلاً گذرانده است، بر اساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن دروس را ندارد.
    - ج: گذراندن در سبانی از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویانی که آن دروس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
    - د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کلیه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۰ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲ در مورد دستورالعمل اجرایی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد صحیح است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا چاشمی کلپایگانی
وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و
معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است دستور فرمائید به واحدهای مجری ابلاغ نمائید.
سید محمد کاظم نائینی
دانشیار عالی برنامه ریزی

برنامه درسی

بازنگری

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: روان شناسی عمومی

گروه: روانشناسی

مصوب جلسه شورای دانشگاه:

قالب طراحی شده جهت تدوین شرح درس: کاربرد آزمون‌های روان‌شناختی

عنوان درس به انگلیسی: Application of Psychological Assessments		عنوان درس به فارسی: کاربرد آزمون‌های روان‌شناختی	
دروس پیشنهادی یا هم‌نیاز:	نظری	تخصصی	تعداد واحد: ۳ واحد
ندارد	عملی		اختیاری
	نظری	جبرانی	
	عملی		۶۸ ساعت
	نظری		
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ✓ ندارد ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف:

آشنایی با مفاهیم نظری در خصوص ساخت، گسترش و کاربرد آزمون‌های عینی و فرافکن در حیطه‌های مختلف (شناختی، عاطفی، حسی - حرکتی، شخصیت و)

سرفصل‌های اصلی درس:

- مبانی نظری و عملی آزمون‌های روان‌شناختی (ساختار آزمون‌ها، تحلیل مواد، نمره گذاری آزمون‌ها، ویژگی‌های روان‌سنجی آزمون‌ها، اعتبار، روایی، هنجارسازی)
- کاربرد آزمون‌های روان‌شناختی در آموزش و پرورش، مشاوره و راهنمایی، ارزیابی و تشخیص در موقعیت‌های بالینی، موقعیت‌های صنعتی و سازمانی
- ملاحظات اخلاقی در اجرای آزمون‌های روان‌شناختی
- مبانی نظری و عملی آزمون‌های عینی و فرافکن
- نحوه تفسیر و گزارش آزمون‌های روانی
- اجرا، نمره‌گذاری و تفسیر آزمون‌های (گودیناف، ریون، حافظه وکسلر، وکسلر ۵)
- اجرا، نمره‌گذاری و تفسیر آزمون‌های (MMPI، NEO، MILON، DISC، SCL-90-R، YSQ، MBTI)
- اجرا، نمره‌گذاری و تفسیر آزمون‌های رورشاخ، ترسیم خانواده، CAT، TAT

- اجرا، نمره‌گذاری و تفسیر آزمون‌های نورسایکولوژی (آزمون هالستید ریتان، دات پروب، ویسکانسین، بندر گشتالت، تصاویر پیچیده و...))
- آشنایی با انواع آزمون‌ها در سنجش دینداری

روش ارزیابی:

تحقیق	آزمون‌های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
		آزمون‌های نوشتاری	✓

منابع :

- مارنات، گری گراث (۱۳۹۱) راهنمای سنجش روانی. ترجمه: حسن‌پاشا شریفی و محمدرضا نیکخو. تهران: انتشارات سخن. جلد اول و دوم
- بهرامی، هادی. (۱۳۹۰). آزمون‌های روانی. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.
- فتحی آشتیانی، علی. (آخرین ویرایش). آزمون‌های روانشناختی: ارزشیابی شخصیت و سلامت روان. انتشارات بعثت.
- زارع ، حسین و عبدالله زاده ، حسن. (آخرین ویرایش). آزمون‌های شناختی.
- Kaufman, James C., Plucker, Jonathan A., Baer. John. (2008). Essentials of Creativity Assessment (Essentials of Psychological Assessment.)
- Schrank, Fredrick A., Miller, Daniel C. ,Wendling, Barbara J. , Woodcock, Richard W.(2012) Essentials of WJ III Cognitive Abilities Assessment. Wiley
- Scrimali. Tullio. (2010). Neuroscience-based cognitive therapy: new methods for assessment, treatment, and self-regulation. John Wiley & Sons
- Lezak, M.D., Howicson, D.B., Loring, D.W. (the latest edition). Neuropsychological assessment. USA: Oxford University Press.
- Meyer, R.G. & Weaver, C. M. (the latest edition). Clinical handbook. Vol.1 (adults), Vol2 (children). USA: Waveland Press inc.

قالب طراحی شده جهت تدوین شرح درس: روانشناسی اعتیاد

عنوان درس به فارسی: روانشناسی اعتیاد		عنوان درس به انگلیسی: Addiction Psychology		
تعداد واحد: ۳ واحد	تخصصی	✓ نظری	درس پیشنیاز یا همنیاز:	
		✓ عملی	ندارد	
۲ واحد نظری ۱ واحد عملی	اختیاری	نظری	ندارد	
		عملی		
تعداد ساعت: ۵۱ ساعت	جبرانی	نظری		
		عملی		
<p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐</p>				

هدف:

آشنایی با مفاهیم مرتبط با اعتیاد، شناسایی مواد مختلف، ارزیابی، تشخیص، سبب‌شناسی، پیشگیری و درمان مرتبط با هر یک از مواد، مبانی زیستی، روانی، اجتماعی و معنوی مرتبط با سوء مصرف مواد، سیستم پویای مواد مخدر، درمان‌های نوین مرتبط با اعتیاد، درمان‌های اجتماع‌محور.

سرفصل‌های اصلی درس

- کلیات و تعریف اعتیاد، انواع اعتیاد و تاریخچه اعتیاد در ایران و جهان
- رویکردهای مرتبط با اعتیاد و سوء مصرف
- رویکرد روان‌پزشکی (زیستی):
  - اصطلاح‌شناسی
  - پژوهش در رویکرد زیستی به اعتیاد

- دسته‌بندی مواد
- همه گیرشناسی
- سبب شناسی
- اثرات مواد
- اختلالات ناشی از مواد
- مواد و مغز
- تشخیص اعتیاد
- عوارض زیست‌شناختی اعتیاد
- محرومیت
- کمبودها
- سیر اختلال و پیش‌آگهی
- درمان‌های زیستی
- پیشگیری از عود

➤ رویکرد روان‌شناختی:

- پژوهش در حیطه روان‌شناختی اعتیاد
- تاریخچه روان‌شناسی اعتیاد
- پیامدهای روانی و خانوادگی
- مواد، هیجان و شناخت
- مواد و انگیزه‌های مصرف
- روان‌درمانی اعتیاد
- پیشگیری از عود

➤ رویکرد جامعه‌شناختی

- پژوهش در حیطه جامعه‌شناختی اعتیاد
- تاریخچه اعتیاد در ایران و جهان
- سبب‌شناسی
- پیامدهای اجتماعی
- سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی
- قوانین و مقررات
- فرهنگ و اعتیاد

- اعتیاد و خانواده
- اعتیاد و کار
- مشکلات فرهنگی و اجتماعی مرتبط با درمان اعتیاد
- پیشگیری اولیه
- پیشگیری از عود

➤ رویکرد معنوی

- پژوهش در رویکرد معنوی به اعتیاد
- تاریخچه معنویت در اعتیاد
- دین و فلسفه
- سبب شناسی
- پیامدهای معنوی
- معنویت درمانی کلاسیک
- معنویت درمانی فرهنگی
- NA
- پیشگیری اولیه
- پیشگیری از عود

روش ارزیابی:

تحقیق	آزمون‌های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
		آزمون‌های نوشتاری	✓

منابع:

- میری اشتیانی، الهام و تاجیک، محمدرضا. (۱۳۸۴). جامعه‌شناسی اعتیاد در ایران امروز. تهران: نشر مهاجر
- بهرامی احسان، هادی. (۱۳۸۸). اعتیاد و فرایند پیشگیری. تهران: سم.
- احمدی، ساعد. (۱۳۹۳). روان‌شناسی اعتیاد بر اساس DSM-5. تهران: نشر علم.
- ماهیار، آذر. (۱۳۹۴). دایره المعارف اعتیاد. تهران: ارجمند.

موسوی چلک، سیدحسن و حسینی، سیدمحمدرضا. (۱۳۹۲). مواد مخدر صنعتی و نوین و پیامدهای اجتماعی آن. تهران: شلاک.

کردمیرزا نیکوزاده، عزت الله. (۱۳۸۹). شناخت اعتیاد: مواد، مغز، رفتار. تهران: نشر علمی و فرهنگی.

آقابخشی، حبیب. (۱۳۷۸). اعتیاد و آسیب‌شناسی خانواده. تهران: سازمان بهزیستی.

جزایری، علیرضا. (۱۳۹۵). مجموعه پیشگیری از اعتیاد. تهران: دانژه

جمعی از مؤلفان. (۱۳۹۰). پیشگیری اولیه از اعتیاد (سطح مقدماتی). تهران: اداره کل پیشگیری و فرهنگی

ستاد مبارزه با مواد مخدر ریاست جمهوری.

رفیعی، حسن؛ سجادی، حمیرا و نارنجیها، هومن. (۱۳۸۷). روش‌های تحقیق بین رشته‌ایی در اعتیاد و سایر

مشکلات و انحرافات آسیبهای اجتماعی. تهران: دانژه

رحیم، موسی و قدیمی، علی. (۱۳۹۵). اعتیاد و سلامت روان (تأثیر اعتیاد بر هیجان و اضطراب). تهران:

آرادمان.

همتی، ناصر و ناظم، نازفر. (۱۳۹۳). مصاحبه انگیزشی در درمان اعتیاد. تهران: ارجمند.

Lowinson, J. H., Ruiz, P., millman, R. & langrod, J. G. (2005). Substance abuse: A comprehensive textbook. Lippincott Williams & Wilkins. New York.

Frances, R. J. Miller, S. I. & Mack, A. H. (2016). Clinical textbook of addictive disorders, Guilford press.

Robert Holman Coombs, William A. Howatt. (2005). the Addiction Counselor's Desk Reference. John Wiley & Sons inc.

Robert. R. Parkinson., Arthur, E. Jongsma & Timothy, J. Bruce. (2014).The Addiction Treatment Planner: Includes DSM-5 Updates 5th Edition. John Wiley & Sons inc.

Editors: Self, David W., Staley Gottschalk, Julie K. (2010). Behavioral Neuroscience of Drug Addiction. Springer-verlag berlin Heidelberg.

Kimberly S. Young and Cristiano Nabuco de Abreu. (2011). Internet addiction: a handbook and guide to evaluation and treatment. John Wiley & Sons inc

قالب طراحی شده جهت تدوین شرح درس: علم النفس از دیدگاه دانشمندان مسلمان

عنوان درس به فارسی: علم النفس از دیدگاه دانشمندان مسلمان		عنوان درس به انگلیسی: Self-science from Muslim Scientists Perspective	
تعداد واحد: ۲ واحد ۲ واحد نظری	تخصصی	✓ نظری	دروس پیشیناز یا همنیاز:
		عملی	ندارد
تعداد ساعت: ۳۴ ساعت	اختیاری	نظری	ندارد
		عملی	
جبرانی	نظری		
	عملی		
	عملی		
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف کلی درس: هدف آشنایی با مفهوم انسان از دیدگاه اسلام و دیدگاه‌های روانشناختی اسلامی و فلاسفه اسلامی.

نحوه ارزشیابی: ارزشیابی مستمر ■ میان ترم ■ پایان ترم ■ تکالیف کلاسی ■ فعالیت گروهی
سرفصل مطالب:

➤ انسان از دیدگاه قرآن، انسان از دیدگاه فلاسفه اسلامی، علم النفس از دیدگاه دانشمندان اسلامی نظیر کندی، فارابی، ابن سینا، غزالی و ... .

منابع اصلی

عبدالکریم ، عثمان، (۱۳۹۰). روانشناسی از دیدگاه غزالی و دانشمندان اسلامی: مفهوم نفس و روان انسان. ترجمه محمد باقر حجتی، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی

مطهری، مرتضی. (۱۳۸۵). انسان در قرآن: مقدمه‌ای بر جهان بینی اسلامی. بنیاد علمی و فرهنگی استاد شهید مطهری.

ابن سینا، شیخ الرئیس حسین ابن عبدا... (۱۳۹۲). روانشناسی شفا، ترجمه دانا سرشت، اکبر. انتشارات المعی.

اسفار، جواد مصلح، معارف اسلامی، ۱۳۵۵.

احدی، حسن و بنی جمالی، شکوه. (۱۳۹۴). علم النفس از دیدگاه دانشمندان اسلامی و مشاهیر آن با روانشناسی

جدید، تهران. ناشر دانشگاه علامه طباطبائی.

اقبال لاهوری، محمد. (۱۳۴۵). احیای فکر دینی در اسلام، ترجمه آرام، احمد. تهران: انتشارات رسالت قلم.

روش ارزیابی:

تحقیق	آزمون‌های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
		آزمون‌های نوشتاری	✓

جدول مقایسه تطبیقی عناوین دروس در سرفصل قدیمی با سرفصل بازنگری

شده (جهت تأیید در جلسه گروه آموزشی و شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده)

عنوان مقطع تحصیلی				نام رشته تحصیلی			
کارشناسی ارشد				روانشناسی عمومی			
درصد تغییر منابع دروس (روز آمدی)	درصد تغییر محتوای شرح درس	تعداد واحد	عنوان درسی قدیمی	نوع تغییر		تعداد واحد	عنوان درس جدید (یا جایگزین)
				تغییر عنوان و محتوای شرح درس	تغییر عنوان		
٪۱۰۰	٪۱۰۰	۳	روان شناسی کودکان استثنایی	تغییر عنوان و محتوا	✓	۳	روانشناسی اعتیاد
٪۱۰۰	٪۱۰۰	۳	روش آماری پیشرفته	تغییر عنوان و محتوا	✓	۳	کاربرد آزمون‌های روان شناختی پیشرفته
٪۷۰	٪۷۰	۲	پسیکوفیزیولوژی و نورو پسیکولوژی	تغییر عنوان و منابع	✓	۲	عصب روانشناسی
٪۱۰۰	٪۱۰۰	۲	روانشناسی یادگیری و تفکر	تغییر عنوان و محتوا	✓	۲	علم النفس از دیدگاه دانشمندان مسلمان

(عنوان دروس با هدف مزبور معرفی گردد)

❖ ارائه توضیحاتی پیرامون رعایت شاخص‌های بازنگری دروس مشتمل بر روز آمدی، کارآمدی، بومی سازی و

اسلامی ساز